

5. Více než tři čtvrtiny novomanželů počítají s tím, že budou mít první dítě maximálně do 2 let od uzavření sňatku. Úvahy o plánovaném rodičovství však končí — jak u městských, tak i u venkovských novomanželů — u dvou dětí (průměrný počet plánovaných dětí: 2,12 město, 2,31 venkov). Značně se stírají rozdíly mezi názory z českých a slovenských oblastí. Proti třem dětem v rodině se dokonce častěji vyslovovali snoubenci ze slovenského venkova než z českých venkovských okresů.

6. Charakteristickým rysem jak u městské, tak u venkovské mladé generace je bezstarostnost a nedostatečně jasná představa o manželství. Většina dotázaných se však vyslovila pro účelné poučení v těchto otázkách. Potřebu vybudovat dobře fungující stálé manželské poradny pocítují téměř všichni mladí lidé.

Dr. J. Prokopec, Praha 1, Mikulandská 7

Působení oxytocinu a Allo-oxytocinu na mléčnou žlázu žen po porodu (I-13-18-1964—65)

Ztížené vyprazdňování mléčné žlázy v prvních dnech po porodu je jednou ze známých příčin hypogalaktie. S úspěchem se podává při prudkém nalití prsů oxytocin, ačkoliv o jeho farmakologických účincích na mléčnou žlázu žen je známo poměrně málo.

1. V práci jsme prověřili a zhodnotili elektromanometrickou metodu měření ejekční aktivity mléčné žlázy, popsanou Friedmanem (1961), 2. sledovali účinky endogenní galaktokinetické substance, 3. hodnotili účinky oxytocinu na mléčnou žlázu žen, 4. sledovali účinky Allo-oxytocinu.

Elektromanometrická metoda Friedmanova bez kanylace vývodů je pro citlivost, bezpečnost a jednoduchost vhodná pro měření účinku endogenní galaktokinetické substance i látek, vyvolávajících ejekci. Jde o metodu pletysmografickou, jíž lze bezpečně měřit dobu latence i trvání reakce, ne však intenzitu tlakového výkyvu, na níž má kromě tlaku ve vývodech vliv i činnost hladkého svalstva areoly. Kromě pozitivních tlakových výkyvů při ejekci jsme zaznamenali i výkyvy negativní, které pro konstantní tvar a rytmus jsou s největší pravděpodobností obrazem činnosti hladkého svalstva areoly.

Spontánní aktivitu mléčné žlázy jsme našli u 9 % všech vyšetřovaných žen.

Kojení vyvolává v mléčné žláze sérii tlakových výkyvů, které nejsou závislé na obdobích sání a odpočinku dítěte během kojení.

Minimální účinná dávka oxytocinu byla 0,1 milijednotky při podání intravenózním.

Maximální odpovědi mléčné žlázy jsme dosáhli podáním 102,4 milijedn. oxytocinu (někdy i dávkou nižší). Pro podání intranazální stačí 500—1000 milijedn. oxytocinu, přibližně tedy také množství 10krát nižší, než se dosud podávalo.

Doba latence je v rozmezí 0,05 až 204,8 milijedn, oxytocinu lineárně závislá na dávce.

Alloisoleucin- oxytocin, zkráceně Allo-oxytocin, jeden z četných analogů oxytocinu, má v průběhu 2,3krát větší účinek na mléčnou žlázu žen než oxytocin. Vzhledem k nepatrnému účinku cévnímu a uterotonickému je možno podat jej i ve velkých dávkách.

Velké dávky Allo-oxytocinu vyvolávají v mléčné žláze žen refrakterní fázi vůči oxytocinu endogennímu i vůči endogenní galaktokinetické substanci.

Pro klinické použití je nejvhodnější intranazální podání obou preparátů pro postupné vstřebávání, a tím i dostatečně dlouhou dobu působení. Zvláště Allo-oxytocin je pro nepatrný depresorický účinek pro podání intranazální vhodný.

Dr. Č. Jungmannová, CSc., ÚPMD, Praha - Podolí

Longitudinální výzkum psychického vývoje dítěte

Od roku 1956 sleduje tým (pediatr doc. MUDr. V. Kapalín, DrSc., antropolog RNDr. M. Prokopec, CSc., psycholog PhDr. J. Kotásková, CSc. a sociální pracovnice E. Kemmelová) tělesný a duševní vývoj skupiny 250 pražských dětí od narození do dospělosti. Závěrečná zpráva J. Kotáskové, předaná ministerstvu zdravotnictví, shrnuje výsledky z psychologické části výzkumu — předkládá zpracování dat o našich dětech od narození do šesti let a konfrontuje je s dosavadními výsledky ostatních skupin koordinovaných

Centre Internationale de l'Enfance (v Evropě, Africe a Americe), které používaly týchž výzkumných metod. Úvodní část je zaměřena na metodologický rozbor přístupů používaných v longitudinálních šetřeních a zhodnocení jejich výsledků. Následuje stať o vývoji inteligence našich dětí, zahrnující verifikaci použitých metod, srovnání skupinových i individuálních trendů vývoje inteligence — mj. ve vztahu k datům o sociálním prostředí a zdravotním stavu dětí — a zhodnocení možnosti predikce pozdější inteligence ze skóre v raných fázích vývoje. Další část se týká různých projevů dítěte, zjišťovaných pomocí pravidelných interviewů s matkou: tabelována je frekvence různých druhů chování na různých věkových úrovních a zhodnocen jejich vzájemný vztah u individua. Poslední kapitola je věnována údajům o vývoji některých osobnostních rysů a vlastností u dítěte, získaných pomocí ratingů při pozorování dítěte; zvláště je hodnocena konzistence některých emocionálně adaptačních projevů po delší časové období u individua.

Tato práce, rozšířená o další výsledky (hodnocení školní zralosti z hlediska možnosti predikce, faktorovou analýzu skóre inteligence) bude obsažena v publikaci *Kapalína — Kotáskové — Prokopce: Tělesný a duševní vývoj současné generace našich dětí*, která vyjde v roce 1968.

PhDr. J. Kotásková, CSc., Psychologický ústav ČSAV, Praha 1, Purkyňova 2

ZPRÁVY

Ceny Čs. pediatrické společnosti za rok 1966. 1. Hálkovu cenu obdržel dr. Rejlek (Jičín) za práci: Neutralizační schopnost kůže novorozenců vůči slabým roztokům alkálií (Čs. Pediat., 21, 1966, 2 : 132—136). 2. Cena Čs. pediatrické společnosti: doc. Pelikán, dr. Koďousek, dr. Malinský, dr. Hejtmánek (Olomouc) za práci: Změny střevní sliznice v průběhu dětské celiakie (Čs. Pediat., 21, 1966, 8 : 683—688).

Kongres maďarské pediatrické společnosti. Bude uspořádán s mezinárodní účastí v Budapešti 12.—15. června 1968 s tímto programem: 1. Vývoj a poruchy imunologických funkcí, 2. Obezita, 3. Malabsorpce, 4. volná témata a předvádění filmů. Informace o aktivní a pasivní účasti podává sekretariát kongresu Ungarische Gesellschaft für Kinderheilkunde, Bokay J. U. 53, Budapest VIII.

Epidemiologie, klinika a prevence vybraných virových nákaz. Ve dnech 15. až 18. 10. 1968 uspořádají v Praze infekcionista a mikrobiologicko-epidemiologická sekce Čs. lék. spol. J. Ev. Purkyně konferenci s mezinárodní účastí na shora uvedené téma s následující náplní: 1. Epidemiologie nákaz vyvolaných myxoviry. 2. Laryngotracheobronchitidy, bronchiolitida a pneumonie vyvolané myxoviry. 3. Současný stav v prevenci spalniček. 4. Klinika a epidemiologie nákaz vyvolaných mykoplazmaty. 5. Volná témata. Jednací jazyky

kromě češtiny a slovenštiny, jsou angličtina, němčina a francouzština. Přihlášky přijímá sekretariát konference, Praha 2, Sokolská 31.

Zprávy Státní populační komise. Státní populační komise vydává 4krát za rok informační bulletin o populačních otázkách. Šéfredaktorem těchto publikací je dr. J. Prokopec. Bulletin přináší původní sdělení k problematice rodin, životní úrovně atd. Omezený počet výtisků je k dispozici zdarma pro vážné zájemce i z řad pediatriů. Žádosti o Zprávy Státní populační komise adresujte na sekretariát, Praha 1, Mikulandská 7, s odvoláním na Čs. pediatrii.

Založení Čs. výboru Světové organizace pro předškolní výchovu. Z podnětu ministerstva školství se zakládá Čs. přípravný výbor Světové organizace pro předškolní výchovu. Výbor bude sdružovat odborné pracovníky z oboru předškolní výchovy a zdravotní péče o děti ve věku do 6 let. Hlavním úkolem výboru je, ve shodě se stanovami Světové organizace pro předškolní výchovu, podpora studia vývoje a výchovy dětí předškolního věku a výměny názorů na tyto otázky v různých zemích. Dále výbor podporuje rozvoj výchovy dětí předškolního věku v rodině a ve výchovných zařízeních a vyměňuje zkušenosti z výchovné práce a péče o oděti předškolního věku. Přihlášky zájemců přijímá ma-